

Lærlinger, lærebedrifter og fagbrev

Antall nye lærlinger øker og flere oppnår fag- og svennebrev.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 22.11.2019

Nøkkeltall:

- I 2018 var det totalt 22 491 nye lærlinger. Det er 987 flere enn i 2017.
- Totalt var 43 322 lærlinger i lære per 1. oktober 2018
- Totalt var det 28 400 godkjente lærebedrifter i 2019. Av disse hadde 20 700 hatt lærling i løpet av det siste året.
- 1 av 4 lærebedrifter har ikke hatt lærling det siste året.
- 25 734 fag- og svennebrev ble oppnådd i 2017-18

Antallet nye lærlinger øker

22 491 startet som lærling i 2017-2018

Våren 2012 underskrev Kunnskapsdepartementet og arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene en kontrakt (Samfunnskontrakten) der de forpliktet seg til å jobbe sammen for å skaffe flere læreplasser. Siden da har både det totale antallet lærlinger og antallet nye lærlinger økt med henholdsvis 19 og 21 prosent.

I 2018 var det 22 491 personer som startet i lære. Dette er 987 flere nye lærlinger enn til samme tid i fjor, som tilsvarer en økning på 5 prosent.

Stor økning i kommunal sektor

Hoveddelen av de nye lærlingene finner vi i privat sektor. 73 prosent av alle nye lærlinger har læreplass i privat sektor. 21 prosent av lærlingene jobber i kommunal sektor og 6 prosent i statlig sektor.

Siden 2012 har kommunal sektor hatt størst prosentvis økning i antall nye lærlinger på 39 prosent. Statlig sektor har til sammenlikning hatt en økning på 26 prosent og privat sektor 22 prosent.

Økningen i antallet nye lærlinger fordeler seg på mange fylker. Størst prosentvis økning ser vi i Finnmark. Her har antallet læreplasser økt med 75 prosent, fra over 300 lærlinger i 2012 til nesten 540 i 2018. I 2018 er Trøndelag og Rogaland de to fylkene med flest nye lærlinger, begge med over 2600 nye lærlinger.

Flest nye lærlinger i bygg- og anleggsteknikk

I 2018 er det flest nye lærlinger i bygg- og anleggsteknikk og færrest nye lærlinger i medier og kommunikasjon* og naturbruk. 6 av 9 utdanningsprogrammer har hatt en økning siden 2012, mens resten har hatt en nedgang. Størst økning i antall nye lærlinger har helse- og oppvekstfag, med 1240 flere lærlinger sammenlignet med i 2012. Det er størst nedgang i design og håndverk med 178 færre nye

lærlinger.

*Medier og kommunikasjon ble skoleåret 2016-17 et studieforbereende utdanningsprogram, med en trinnvis innføring av de nye tilbudene.

43 300 lærlinger totalt i 2018

Totalt var det 43 322 lærlinger i lære per 1. oktober 2018. Dette er 1842 flere sammenlignet med året før, som tilsvarer en økning på 4 prosent. 72 prosent av lærlingene er gutter.

Du finner mer statistikk om antall lærlinger på udir.no/statistikk.

Flere lærebedrifter med lærling

Antallet lærebedrifter med lærling øker i alle fylker

I 2019 var det 28 357 godkjente lærebedrifter i landet, hvorav 20 675 hadde lærling. Fra 2012-13 til 2018-

19 har antall lærebedrifter med lærling økt med 3517 totalt i landet. Dette tilsvarer en økning på 20 prosent.

Samtlige fylker har hatt en økning i antallet lærebedrifter med lærling i denne perioden. I Finnmark har antallet lærebedrifter med lærling økt med nesten en tredjedel (32 prosent). Oslo og Troms har også hatt en stor prosentvis økning i antall lærebedrifter med lærling, med henholdsvis 31 prosent og 29 prosent.

1 av 4 lærebedrifter har ikke lærling

Til tross for at antallet lærebedrifter med lærling har økt de siste årene, er det fortsatt mange godkjente lærebedrifter uten lærling. I 2019 hadde 27 prosent av de godkjente lærebedriftene ikke hatt lærling det siste året. Dette viser at det ikke er nok å rekruttere en bedrift til å bli lærebedrift. Den trenger også ta opp nye lærlinger.

Det varierer en del mellom fylkene hvor stor andel av de godkjente lærebedriftene som har lærling. I Troms og Østfold har over 80 prosent av lærebedriftene lærling, mens i Finnmark har 61 prosent av de godkjente lærebedriftene lærling.

Bygg- og anleggsvirksomhet har flest lærebedrifter

Nesten 90 prosent av lærebedriftene er private, mens 7 prosent er kommunale og 3 prosent er statlige. De resterende lærebedriftene er registret med ukjent sektor. Det er flest lærebedrifter med lærling innen næringsområdene bygg- og anleggsvirksomhet, varehandel, bilverksteder og industri. Over 60 prosent av alle lærebedrifter med lærling finnes innenfor disse tre næringene. Bygg- og anleggsvirksomhet utgjør 34 prosent.

Du finner mer statistikk om lærebedrifter på udir.no/statistikk.

Flere oppnår fag- og svennebrev

9 av 10 består fag- og svenneprøven

I løpet av skoleåret 2017-18 ble det avlagt 27 570 fag- og svenneprøver. Totalt fikk 93 prosent av de avlagte prøvene karakteren bestått eller bestått meget godt. Dette utgjør totalt 25 734 fag- og svennebrev.

Det er relativt små forskjeller mellom fylker og utdanningsprogram i andel som består fag- og svenneprøven. Andelen «bestått» og «bestått meget godt» varierer fra 87 prosent i design og håndverk til 95 prosent i teknikk og Industriell produksjon og service og samferdsel. For fylkene varierer andelen som får fag- og svennebrev fra 88 prosent i Oslo til 96 prosent i Sogn og Fjordane, Telemark og Oppland.

Tabell 1. Resultater på Fag- og svenneprøven fordelt på fylke. 2017-18. Andel.

Fylke	Bestått meget godt	Bestått	Ikke bestått
Sogn og Fjordane	25 %	72 %	4 %
Telemark	35 %	61 %	4 %
Oppland	29 %	67 %	4 %
Møre og Romsdal	30 %	65 %	5 %
Hedmark	30 %	65 %	5 %
Finnmark	31 %	64 %	5 %
Troms	27 %	68 %	5 %
Trøndelag	29 %	66 %	6 %
Vestfold	32 %	62 %	6 %
Vest-Agder	38 %	57 %	6 %

Akershus	25 %	69 %	6 %
Rogaland	36 %	58 %	6 %
Nordland	37 %	56 %	6 %
Østfold	32 %	61 %	7 %
Aust-Agder	26 %	67 %	7 %
Buskerud	30 %	63 %	8 %
Hordaland	23 %	67 %	10 %
Oslo	21 %	68 %	12 %
Hele landet	29 %	64 %	7 %

Det er minimale forskjeller mellom gutter og jenter i andelen som består fag- og svenneprøven.

Stor vekst i antall fag eller svennebrev etter alternativt Vg3

Fra 2011-12 til 2017-18 har antallet fag- og svennebrev økt med 19 prosent fra 21 556 til 25 734.

- For lærlinger har det vært en økning på 17 prosent
- For praksiskandidater har det vært en økning på 19 prosent
- Antall elever som får fagbrev etter alternativt Vg3 i skole har hatt en stor økning på 82 prosent, fra 573 i 2011-12 til 1042 i 2017-18.

Antall lærekandidater som oppnår kompetansebevis har økt med 65 prosent siden 2011-12, fra 367 til

607.

Se flere tall over antall oppnådde fag- og svennebrev på Udir.no/statistikk.